

POSLOVNI BILTEN BROJ 11 (16. februar 2021. godine)

Sadržaj

- 1. DOSTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2020. GODINU**
- 2. . POLAGANJE ISPITA ZA SLUŽBENIKA ZA JAVNE NABAVKE**
- 3. KORIŠĆENJE FINANSIJSKIH KREDITA OD NEREZIDENATA SA SEDIŠTEM, ODNOSNO PREBIVALIŠTEM U DRŽAVI ČLANICI EU**
- 4. ZA MANJE OD MESEC DANA POČINJE PROVERA POREKLA IMOVINE FIZIČKIH LICA**
- 5. OGRANAK STRANOG PRIVREDNOG DRUŠTVA**
- 6. UBRZANO JE DONOŠENJE ZAKONA O ELEKTRONSKOM FAKTURISANJU**

Napomena: Mišljenja koja objavljuje Bilten nisu zvanična mišljenja nadležnih državnih institucija niti Instituta za ekonomsku diplomatiju, već mišljenja autora i dobronamerna pomoć usmerena na brže rešavanje vaših konkretnih problema, u skladu sa Zakonom, te ne mogu biti korišćena u sudskoj praksi ili u rešavanju bilo kakvih sporova.

1. DOSTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2020. GODINU

Zakon o računovodstvu („Službeni glasnik RS”, br. 73/2019) stupio je na snagu **1.01.2020. godine**, kada je prestao da važi prethodni Zakon o računovodstvu („Službeni glasnik RS”, br. 62/2013 i 30/2018), izuzev odredbi čl. 2. tač.7. i 9), čl. 33-38 i čl. 40 i 41. koje prestaju da važe **30.12.2021. godine**.

Imajući u vidu da je novi Zakon o računovodstvu stupio na snagu 1.01.2020. godine, a da se pojedine odredbe prethodnog Zakona o računovodstvu i dalje primenjuju što se vidi iz napred navedenog, smatrali smo za obavezu da u ovom tekstu jasno prezentujemo rokove za dostavljanje finansijskih izveštaja za 2020. godinu.

To podrazumeva da se dostavljanje finansijskih izveštaja za **2020. godinu**, Agenciji za javno objavljivanje vrši u sledećim rokovima, i to:

- Za statističke i druge potrebe, pravna lica i preduzetnici dostavljaju Agenciji Bilans stanja, Bilans uspeha i Statistički izveštaj za **2020. godinu** do kraja **februara 2021. godine**. Kako je **28. februar 2021.godine** neradni dan (nedelja), to je rok za dostavljanje podataka za statističke i druge potrebe **1. mart 2021. godine**.
- Ukoliko pravna lica i preduzetnici uz izveštaje za statističku potrebu dostavljaju i ostale finansijske izveštaje i dokumentaciju koja prati izveštaje (odluka o usvajanju finansijskih izveštaja, odluka o raspodeli dobiti i godišnji izveštaj o poslovanju), odnosno izjavu da dostavljaju redovne godišnje finansijske izveštaje, smatra se da su tada navedena lica ispunila zakonsku obavezu. Rok za dostavljanje istog je **28.februar 2021. godine**, odnosno **1. mart 2021. godine**.
- U skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu pravna lica i preduzetnici su dužni da Agenciji za javno objavljivanje dostave redovne godišnje finansijske izveštaje za **2020. godinu**, najkasnije do **30. juna 2021. godine**.
- U slučaju da pravna lica nisu imala poslovne događaje, niti pak bilo kakve poslovne promene za imovinu i obaveze u svojim poslovnim knjigama u **2020. godini**, dužni su da do **28. februara 2021. godine**, odnosno **1. marta 2021. godine**, dostave Agenciji izjavu o neaktivnosti.

- Konsolidovane godišnje finansijske izveštaje za **2020. godinu**, pravna lica su dužna da dostave Agenciji radi javnog objavljivanja najkasnije do **31. jula 2021. godine**, odnosno **2. avgusta 2021. godine**, s obzirom da je 31. juli neradni dan.
- Pravna lica i preduzetnici koji imaju obavezu da dostave vanredne finansijske izveštaje, dužni su da iste dostave Agenciji radi javnog objavljivanja u roku od **60 dana**, od dana na koji su ti izveštaji sastavljeni.
- Ukoliko je poslovna godina različita od kalendarske, tada pravna lica imaju obavezu da redovne godišnje finansijske izveštaje za **2020. godinu**, dostave Agenciji radi javnog objavljivanja najkasnije u roku od **6 meseci**, od dana kada su ti izveštaji sastavljeni.

Posebno napominjemo da je Agencija za privredne registre omogućila pristup aplikaciji za dostavljanje izveštaja za statističke potrebe i dostavljanje finansijskih izveštaja sa propisanom dokumentacijom za **2020. godinu**, preko Posebnog informacionog sistema Agencije. Takođe aplikacija dozvoljava i dostavljanje izjave o neaktivnosti za **2020. godinu**.

Pristupanjem aplikaciji obezbeđuje se jedinstven postupak unosa podataka, jedinstven postupak kontrole, ali i potpisivanje i dostavljanje izveštaja i slično, što podrazumeva da se aplikaciji pristupa na internet stranici Registra finansijskih izveštaja, preko linka Sistem za centralizovano prijavljivanje korisnika.

2. POLAGANJE ISPITA ZA SLUŽBENIKA ZA JAVNE NABAVKE

Kancelarija za javne nabavke zvanično je obavestila da, počinje sa organizovanjem ispita za službenika za javne nabavke saglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS”, br.91/2019).

Podsećamo da sva lica koja ispunjavaju uslove u skladu sa odredbama Pravilnika o postupku i uslovima za sticanje sertifikata za službenika za javne nabavke i vođenju Registra službenika za javne nabavke („Službeni glasnik RS”, br. 93/2020) mogu da se prijave za polaganje ispita pred komisijom koju obrazuje Kancelarija za javne nabavke.

U skladu sa napred navedenim, Kancelarija za javne nabavke obavestila je da sva lica koja su u prethodnom periodu podnela prijavu za polaganje, ispit će polagati u terminima koji su već zakazani u martu mesecu 2021. godine, o čemu će biti blagovremeno obavešteni od strane Kancelarije za javne nabavke.

Ostala lica koja žele da steknu sertifikat službenika za javne nabavke treba da se prijave na email adresu sluzbenik@ujin.gov.rs, uz dostavljanje popunjenog obrasca prijave i dokaze:

- O plaćenim troškovima polaganja ispita :
 - u iznosu od **1.000,00 dinara**,
 - svrha uplate: **naknada troškova za polaganje ispita za službenika za javne nabavke**,
 - broj računa: **840-0000030976845-55**,
 - poziv na broj : **97/18412000401410742321**,
- O stečenom visokom obrazovanju bilo skeniranu diplomu ili skeniranu overenu kopiju diplome, a u slučaju da kandidat ne dostavi uz prijavu dokaz o stečenom visokom obrazovanju, tada Kancelarija za javne nabavke isti može pribaviti po službenoj dužnosti

Kancelarija za javne nabavke obavestiće kandidata o polaganju ispita za službenika za javne nabavke, najkasnije 15 dana pre polaganja ispita na adresu navedenu u prijavi.

3. KORIŠĆENJE FINANSIJSKIH KREDITA OD NEREZIDENATA SA SEDIŠTEM, ODNOSNO PREBIVALIŠTEM U DRŽAVI ČLANICI EU

Podsećamo da smo u Poslovnom biltenu br. 8 od 16. novembra 2020. godine, pisali o korišćenju finansijskih kredita iz inostranstva gde rezidenti (banke, pravna lica, preduzetnici i fizička lica) mogu uzimati finansijske kredite iz inostranstva od nerezidenata (banaka, pravnih lica i fizičkih lica), dok ogranci stranih pravnih lica koji imaju saglasno Zakonu o deviznom poslovanju status rezidenata, mogu uzimati finansijske kredite od nerezidenata, odnosno od svojih osnivača.

U međuvremenu navedeno rešenje je prošireno u smislu da krediti koji su uzeti od nerezidenata sa sedištem, odnosno prebivalištem u državi članici Evropske unije **primenjivaće se i na kredite uzete od međunarodnih finansijskih organizacija čiji je član Republika Srbija, ili je Republika Srbija zaključila sporazum kojim se uređuju njene aktivnosti u Republici Srbiji i koji je ratifikovan.**

4. ZA MANJE OD MESEC DANA POČINJE PROVERA POREKLA IMOVINE FIZIČKIH LICA

Podsećamo da **12. marta 2021. godine**, počinje primena Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu („Službeni glasnik RS”, br. 18/2020), a što podrazumeva da se pri utvrđivanju vrednosti imovine uzima u obzir celokupna imovina fizičkog lica, i to:

- nepokretne stvari (kuća, stan, poslovna zgrada, garaža, poslovne prostorije, lokali, zemljište itd);
- finansijski instrumenti;
- udeli u pravnom licu;
- oprema za obavljanje samostalne delatnosti;
- motorna vozila, plovni objekti, vazduhoplovi;
- štedni ulozi i gotov novac;
- druga imovinska prava;

Kontrolu imovine građana vršiće posebna jedinica Poreske uprave i već je napravljena svojevrsna mreža koja će se baviti samo ovim poslom, a inspektori su prošli posebnu obuku. Ukoliko Poreska uprava utvrdi da postoji nezakonito stečena imovina donosi rešenje o utvrđivanju posebnog poreza od **75 odsto** na poresku osnovicu.

Osnovica posebnog poreza utvrđuje se u vrednosti nezakonito stečene imovine, koju čini **zbir revalorizovane vrednosti utvrđene nezakonito stečene imovine za svaku kalendarsku godinu koja je bila predmet kontrole**.

Praktično to podrazumeva da vrednost nezakonito stečene imovine se **revalorizuje indeksom potrošačkih cena od poslednjeg dana kalendarske godine** za koju je utvrđena nezakonito stečena imovina **do dana donošenja rešenja o posebnom porezu**.

Jedinica Poreske uprave pokreće postupak ako u prethodnom postupku učini verovatnim da, u najviše **tri uzastopne kalendarske godine** u kojima fizičko lice ima uvećanje imovine, postoji razlika između uvećanja imovine i prijavljenih prihoda fizičkog lica koja je **veća od 150.000 evra** u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na poslednji dan kalendarske godine perioda provere.

Jednom rečju **teret dokazivanja uvećanja imovine je na Poreskoj upravi, dok je teret dokazivanja porekla imovine na obvezniku**.

Podsećamo da je pre 18 godina uveden „**institut unakrsne procene poreske osnovice**” a isti je polazio od sadržaja imovine fizičkog lica. Treba reći da je on uistinu predstavljao pandam današnjem rešenju u gore navedenom zakonu, i bio je stipulisan u Zakonu o poreskom

postupku i poreskoj administraciji („Službeni glasnik RS”, br. 80/2002.....144/2020), ali iz nepoznatih razloga nikada nije primenjen.

U međuvremenu u skupštinsku proceduru upućen je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu koji predstavlja poboljšanje pojedinih rešenja, ali čije usvajanje neće remetiti dan početka primene navedenog zakona, a to je **12. mart 2021. godine** .

5. OGRANAK STRANOG PRIVREDNOG DRUŠTVA

Ogranak stranog privrednog društva predstavlja njegov izdvojeni organizacioni deo preko koga to strano privredno društvo obavlja delatnost u Republici Srbiji.

Ogranak nema svojstvo pravnog lica, a u pravnom prometu istupa u ime i za račun privrednog društva, što podrazumeva da strano privredno društvo koje je osnovalo ogranak neograničeno odgovara za obaveze prema trećim licima koje nastanu u poslovanju ogranka.

Podsećamo da bez obzira što ogranak stranog privrednog društva koji posluje u Republici Srbiji nema svojstvo pravnog lica, isto se registruje u skladu sa odredbama Zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre („Službeni glasnik RS”, br. 99/2011, 83/2014 i 31/2019). Za registraciju ogranka stranog privrednog društva potrebno je saglasno Pravilniku o sadržini Registra privrednih subjekata i dokumentaciji potrebnoj za registraciju („Službeni glasnik RS”, br. 42/2016) podneti sledeću dokumentaciju:

- odluku nadležnog organa stranog privrednog društva,
- izvod iz registra u kome je registrovano strano privredno društvo,
- dokaz o brojevima računa preko kojih strano privredno društvo posluje,
- Izjava ovlašćenog lica stranog privrednog društva o preuzimanju odgovornosti za sve obaveze koje nastanu u vezi sa poslovanjem ogranka overena od strane nadležnog organa overe, prevedena od strane sudskog tumača na srpski jezik

Saglasno odredbama **Zakona o deviznom poslovanju** („Službeni glasnik RS”, br. 62/2006, 31/2011, 119/2012, 139/2014 i 30/2018) ogranak stranog privrednog društva ima **status rezidenta**.

To podrazumeva da **ogranak stranog privrednog društva kao rezident**, u skladu sa Odlukom o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom („Službeni glasnik RS”, br. 87/2009 i 40/2015) ima obavezu da dostavlja izveštaj o stranim direktnim investicijama nerezidenata u zemlji (stanje i transakcije) na Obrascu **DI-1, tromesečno**, i isti sačinjava u SAD dolarima, prema zvaničnom srednjem kursu SAD dolara poslednjeg dana izveštajnog perioda. U Obrascu **DI-1**, kao vrstu subjekta unosi se šifra **26-ogranak**.

Ogranak stranog privrednog društva **može** da uzima finansijske kredite, ali samo od nerezidenata, odnosno njihovih osnivača. Takođe, ogranak stranog privrednog društva **može** izvršiti prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu kreditnih poslova sa inostranstvom u devizama sa potraživanjima i dugovanjima po osnovu tih poslova, realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga, kao i po osnovu direktnih investicija i ulaganja u nepokretnosti.

O poslovanju ogranka stranog privrednog društva sa aspekta primene drugih zakona, nastavićemo u sledećem broju Poslovnog biltena.

6. UBRZANO JE DONOŠENJE ZAKONA O ELEKTRONSKOM FAKTURISANJU

Nacrt zakona o elektronskom fakturisanju dat je u javnu raspravu, i Ministarstvo finansija poziva svu stručnu javnost, privredne subjekte, kao i sva zainteresovana lica da uzmu učešće u javnoj raspravi, koja se održava u periodu od **5.02-25.02.2021. godine**.

Polazeći od toga da Direktiva 2014/55/EU Evropskog parlamenta o elektronskom fakturisanju u **javnim nabavkama**, reguliše pitanja u pogledu zahteva koje elektronska faktura treba da ima, tako i u pogledu uvođenja obaveze za **javne naručioce** da prime elektronske fakture, to se neminovno ukazala potreba za daljom harmonizacijom domaće zakonodavne regulative.

Direktiva 2014/55/EU podvodi se pod **Poglavlje 5 – Javne nabavke, koje je otvoreno 13.12.2016. godine i još nije zatvoreno**, ali tangira i pojedina rešenja u Zakonu o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, br. 119/2012, 68/2015, 113/2017 i 91/2019).

Predložena rešenja u Nacrtu Zakona o elektronskom fakturisanju uređuju izdavanje, slanje, prijem, obradu i čuvanje elektronskih fakture u transakcijama između:

- **subjekata javnog sektora,**
- **subjekata privatnog sektora,**
- **subjekata javnog i privatnog sektora,**

Istovremeno podsećamo da je u toku javna rasprava i o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju, koja traje od **12.02.- 3.03.2021. godine**.